

Likabehandlingsplan

-ett handlingsprogram för att motverka alla former av diskriminering och annan kränkande behandling-

1. Inledning

Alla barn är välkomna till vår förskola. Vi accepterar olikheter och ser det som en tillgång för utveckling. Konflikter är en naturlig del av mänskligt samspel som får oss att växa som individer. På vår förskola tolererar vi inga former av kränkande behandling! Det barn eller den vuxne som upplever att den blivit kränkt tar vi alltid på allvar. Utgångspunkt är den kränktes upplevelse. Alla har rätt till en trygg arbetsmiljö. Barn som vuxen ska respektera varandras olikheter. Om barn ser någon som blir kränkt ska de ta kontakt med en vuxen på förskolan. Personal och föräldrar är skyldiga att kontakta personal, eller rektor/förskolechef om man känner oro för eller får kännedom om att någon blir utsatt. Personalen på förskolan är skyldig att ingripa och följa upp när någon blivit kränkt samt i vissa fall kontakta sociala myndigheter.

Definition av diskriminering och kränkande behandling

Diskriminering: Ett barn eller en vuxen får inte missgynnas genom särbehandling på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Kränkande behandling är när någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkningar är uttryck för makt och förtryck. Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Det kan utföras av och drabba såväl barn som vuxna. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Kränkningarna kan vara:

- fysiska (t.ex. att bli utsatt för slag, bett och knuffar),
- verbala (t.ex. att bli hotad eller kallad hora, bög),
- psykosociala (t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning, utesluts ur lek, "syndabock")
- text- och bildburna (t.ex. klotter, brev och lappar, e-post, msn, sms och mms)

Lagar och styrdokument

Lpfö 98

Alla som arbetar i förskolan skall:

- visa respekt för individen och medverka till att det skapas ett demokratiskt klimat i förskolan, där samhörighet och ansvar kan utvecklas och där barnen får möjlighet att visa solidaritet
- stimulera barnens samspel och hjälpa dem att bearbeta konflikter samt reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra.

FN:s konvention om barns rättigheter:

Ur artikel 28

" Konventionsstaterna skall vidtaga alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att disciplin i skolan upprätthålls på ett sätt som är förenligt med barnets mänskliga värdighet och i överensstämmelse med denna konvention"

ARBETSMILJÖLAGEN 3 kap § 2

SKOLLAGEN 1 KAP 2 §

” Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt skall den som verkar i skolan 1

1 främja jämställdhet mellan könen samt

2 aktivt motverka alla former av kränkande behandling samt mobbing och rasistiska beteenden.”

LAGEN OM FÖRBUD MOT DISKRIMINERING OCH ANNAN KRÄNKANDE BEHANDLING AV BARN OCH ELEVER INNEBÄR:

- Förbud mot diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder (§ 9 och § 10)
- Förbud mot annan kränkande behandling (§ 13)
- Krav på likabehandlingsplan för varje enhet (§ 6)
- Om förskolan/skolan inte kan visa att man följt lagens bestämmelser blir huvudmannen skyldig att betala skadestånd (§ 15)

2. Beskrivning av situationen på Starrkärrs förskola

Mobbing, diskriminering och annan kränkande behandling kan förekomma på alla arbetsplatser och alla skolor i olika hög grad. Starrkärrs förskola är inget undantag. Mobbing, diskriminering och annan kränkande behandling kan vara svår att upptäcka. Därför är det viktigt att elever, personal och föräldrar har en god kommunikation med varandra.

Utsatta platser och situationer på vår förskola:

- Ute och speciellt vid kortsidorna av byggnaden och bakom klätterställningen
- inne i förrådet
- alla utrymmen där man som barn kan stänga in sig
- inskolningstillfällen – de nya barnen får mycket uppmärksamhet

Typ av kränkning :

- barn som utesluts i leken
- barn som inte blir sedda
- barn som bits eller rivs

3. Mål under 2009

Allmänna mål

Vi ska säkerställa:

-att förskolan skall vara trygg för alla som vistas där. Ingen skall utsättas för någon form av diskriminering på grund av könstillhörighet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder eller annan kränkande behandling, till exempel psykiska trakasserier, kränkande tillmäle (ärekränkning), hot om fysiskt våld (olaga hot), fysiskt våld (misshandel, vållande till kroppsskada eller sjukdom, olaga tvång), ofredande eller uteslutning till utanförskap.

-att förskolan skall ha en beredskap för att sätta in lämpliga åtgärder så att eventuell diskriminering eller annan kränkande behandling snarast upphör.

-att barn, föräldrar och personal gemensamt skall känna ansvar för att upptäcka och åtgärda diskriminering eller annan kränkande behandling.

-att hemmens och föräldrarnas betydelse skall betonas och klargöras i samråd mellan förskola och hem.

-att all personal aktivt skall motverka alla former av diskriminering och annan kränkande behandling.

-skapa en god arbetsmiljö på förskolan.

-stärka barnens sociala kompetens (förståelse, tolerans, förmåga att kommunicera, samverka och att ta ansvar för sig själv och andra) samt överföra samhällets normer och värden som ett led i förberedelsen inför vuxenlivet.

Konkreta och tidsbegränsade mål

Under år 2009 ska vi:

- säkerställa att alla barn/föräldrar och personal känner till likabehandlingsplanen och de rättigheter och skyldigheter som följer med den.
- arbeta med att göra osäkra och riskutsatta miljöer på vår förskola säkra

4. Förebyggande åtgärder

Allmänna förebyggande åtgärder

Verksamheten skall präglas av omsorg om individen och syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Barns behov av att på olika sätt få reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor med andra skall stödjas” (Lpfö 98). Vi vuxna inom förskolan vet och verkar utifrån att små barn inte alltid förstår sitt eget agerande och att deras inlevelse i andras känslor är begränsade. Därför är det viktigt att vi vuxna utgår ifrån att lägga grunden till att stärka sin egen identitet, självkänsla, självkänedom och självförtroende. Med vetskap om detta kommer vi att arbeta, och lyckas vi kommer barns behov att kränka andra att försvinna.

Förebyggande åtgärder:

- Vi arbetar utifrån en gemensamma värdegrund: trygghet – respekt – ansvar – ärlighet – gemenskap
- Temperaturmätare: t ex sociogram, enkäter, utvecklingssamtal.
- Vuxnas ständiga uppmärksamhet: Vem har ingen att leka med?
- Jagstärkande lekar – positiv förstärkning
- Tydlig struktur på dagen
- Varje barn har sin egen plats vid matbord och i tamburen
- Lära barnen konfliktlösning
- Inget barn får dela ut inbjudningskort på förskolan om inte alla barn är bjudna
- Vuxna finns nere på golvet hos de yngsta barnen
- Dela barnen i mindre grupper
- Arbeta med att få en god föräldrakontakt
- Vuxna som cirkulerar mycket ute på gården och speciellt vid våra mest utsatta platser
- Viktigt att respektera föräldrarnas religion t.ex när vi firar olika högtider, speciell kost osv.

Vuxenmiljö

- En röd tråd vid överlämning mellan personal med tydlig beskrivning av barnets välbefinnande.
- Arbetsplatsträffar
- Föräldramöten med samtal och diskussioner om föräldrarnas roll
- Kartläggning av kränkande behandlingar

5. Hur får vi reda på om mobbning, diskriminering eller konflikter förekommer?

-Lista över de forum som finns för upptäckt av diskriminering eller annan kränkande behandling

Genom att ta tillvara lärdomar från kartlägningsarbetet och därmed få en samlad bild blir det lättare att upptäcka och identifiera kränkande behandling.

Upptäcka

- Barnobservationer
- Barnintervjuer
- Sociogram
- Arbetslagsmöten
- Utvecklingssamtal
- Föräldrasamtal
- Psykolog

6. Aktiva åtgärder vid uppkomst av kränkande behandling

-Vad gör jag som vuxen om jag upptäcker diskriminering eller annan kränkande behandling?

Akuta åtgärder

- samtal med den kränkte
- samtal med den som kränker. Samtalet skall leda till att den som kränker får en förståelse hur den kränkta upplever situationen, samt förstå allvaret och upphör med kränkningen.
- Berörd personal informeras

Vid upprepade kränkningar

- förskolechef informeras
- föräldrarna både till den som kränks och den som kränker kontaktas av avdelnings personal inom 24 timmar.
- Analys görs av avdelningspersonalen för att få en helhetsbild.
- Vid behov görs avstämningar med berörda parter
- Analys och tolkning görs för att se hur man ska gå vidare
- Återkoppling till berörda föräldrar från avdelningspersonalen

Långsiktig strategi

- på avdelningsmöten ses rutiner för akut handlingsberedskap över
- personal upprättar ett åtgärdsprogram vid upprepad kränkning för den som är kränkt, för den som kränker och eventuellt även på grupp –organisationsnivå
- samtal när kränkningarna ej upphör(förskolechef, föräldrar och berörd avdelningspersonal)
- stöd och hjälp till den kränkta av personal och föräldrar
- stöd och hjälp till den som kränker av personal och föräldrar
- kontakt tas med psykolog, BVC, BUP och IFO när ytterligare stöd behövs
- uppföljning och analys med hjälp av skriftlig dokumentation, avslut

7. Uppföljning, utvärdering och dokumentation

-Rutiner för uppföljning och utvärdering av anmälda ärenden och förebyggande arbete under året

- Avdelningspersonal och förskolechef gör kontinuerligt en uppföljning och utvärdering av vidtagna åtgärder
- Avstämning sker med berörda föräldrar. För att få en systematik i arbetet utgår avdelningspersonalen och förskolechefen från följande frågeställningar:

Beskrivning

- Vilket var målet?
- Vilka åtgärder har satts in?
- Vad har genomförts hittills?
- Hur har det gått? Resultat så långt?

Analys

- Varför blev det som det blev?
- Var det något som inte fungerade?

Värdering

- Ska insatserna fortsätta?
- Stämmer det vi gjort med handlingsprogrammet?

Reflektion

- Ska insatserna kompletteras eller förändras?
- Vilka slutsatser kan vi dra?
- Vilka lärdomar har vi fått?

Aktion/Handlande

- Vem gör vad och när?

-Rutiner för dokumentation av arbetet med ärenden under året

Dokumentation:

- Vid alla samtal förs minnesanteckningar.
- Skriftlig dokumentation av kartläggning, analys och planering av framtida åtgärder. Dokumentationen avslutas med beslut. Återkoppling till berörda sker. Ansvariga är avdelningspersonal och förskolechef.

Blanketten "Handläggning av ärenden rörande diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling" ska användas i samtliga fall av uppkomna kränkningssituationer. Kopia av densamma ska sparas på förskolan tillsammans med övrig dokumentation som man bestämt ska göras i samband med varje fall.

Dokumentationen förvaras i låst skåp.

8. Delaktighet och ansvar

-Rutiner för information om likabehandlingsplanen och arbetet enligt den till:

Barn

Handlingsprogrammet presenteras vid inskolningens början.

Personal

Handlingsprogrammet aktualiseras av förskolechef vid årets första arbetsplatsmöte. Återkommande diskussioner förs i arbetslaget.

Föräldrar

Handlingsprogrammet förankras på höstens första föräldramöte.

Information om handlingsprogrammet finns för:

- nya barn och föräldrar
- nyanställda i deras introduktionsplan.
- i vikariepärmerna till vikarier.
- VFU-studenter via lärarutbildaren på enheten.

-Handlingsprogrammet finns publicerat på hemsidan.

Ansvar

Förskolechef är ansvarig för att likabehandlingsplanen upprättas, genomförs och efterlevs. Ansvar för genomförandet av planens olika delar bör dock delas upp på personalen, även om förskolechef har det yttersta ansvaret

Om personal misstänks för kränkning av ett barn ska närmsta chef ansvara för utredningen.

Ansvar

Vi bär alla, barn – personal – föräldrar, ett gemensamt ansvar i det förebyggande arbetet. Tillsammans skapar vi en miljö präglad av omsorg och engagemang för varandra.

Ansvarsfördelning förebyggande arbete

- Barnmiljö: barn, personal, föräldrar, förskolechef
- Vuxenmiljö: personal, chef

- Identifieringsarbetet: personal, chef
- Kartläggningsarbetet: personal och chef

Ansvarsfördelning åtgärdande arbetet

- Kränkningar mellan barn: personal och chef
- Kränkningar mellan vuxna och barn: chef
- Kränkningar mellan vuxna: chef
- Kränkningar mellan chef och personal: Verksamhetschef för förskola

Kvalitetssäkring

- I början av varje verksamhetsår sker genomgång av handlingsprogrammet.
- Vid verksamhetsårets slut sker utvärdering. Planen revideras vid behov.
- Vid den årliga kvalitetsredovisningen till Barn och ungdomsförvaltningen skall årets arbete mot kränkande behandling beskrivas. Ansvarig är chefen.
- Barn och ungdomsförvaltningen redovisar till skolverket

9. Kompetensutveckling

Personal

Varje läsår avsätts minst ½ dag för kompetensutveckling, i form av t.ex. föreläsning, litteraturstudier, diskussion.

På arbetsplatsmötena avsätts tid till kompetensutveckling, där frågor om värdegrundssyn och förhållningssätt, i begrepp att ge barnen en hög självkänedom och självkänsla, har en hög prioritet.

Barn

Ständigt återkommande arbete med samtal, rollspel, övningar och konfliktlösningar.

Föräldrar

Diskussion på föräldramöte och skolråd.

10. Kontakter

Förskolechef är ansvarig för att likabehandlingsplanen upprättas, genomförs och efterlevs. Kontakta henne om du har synpunkter på eller kommentarer till planen, eller vill anmäla fall av diskriminerande eller annan kränkande behandling.

Förskolechef

Heléne Cadbro Bernhardsson

Starrkärrs förskola

Ale kommun

Tel. 0303-371140

e-post helene.cadbro-bernhardsson@ale.se

Du kan också prata med, eller ringa din avdelningspersonal

Avdelningspersonal

Avdelning Småkrypen Tel. 0303-330470

Avdelning Spindlarna Tel. 0303-330594

Avdelning Larverna Tel. 0303-330471